

Sari Tanus kd ym.

Kirjallinen kysymys keliakiakorvauksen palauttamisesta ja tilanteen selvittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Keliakia on parantumaton autoimmuunisairaus, jonka ainoa hoito on ehdottoman tarkka lääkärin määräämä gluteeniton erityisruokavalio. Keliakian hoito on sairastuneelle suuri taloudellinen rasite. Sen hoito maksaa 744 euroa vuodessa, ja se on lähes ainoita autoimmuunisairauksia, joihin ei ole saatavissa minkäänlaista taloudellista tukea. Sairaus vaatii päivittäistä hoitoa, eikä siitä voi joustaa taloudellisen tilanteen perusteella.

Keliakia ja allergia rinnastetaan päätöksenteon yhteydessä usein ja toistuvasti virheellisesti samaksi sairaudeksi. Kyse on kuitenkin täysin erilaisista sairauksista.

Keliakia on pysyvä autoimmuunisairaus, jossa gluteenipitoinen ravinto aiheuttaa ohutsuolen limakalvovaurion, ravintoaineiden imeytymishäiriön ja niiden seurauksena lisäsairauksia. Hoitamattomana keliakia aiheuttaa yhteiskunnalle kalliita ja sairastavalle itselleen raskaita lisäsairauksia, mm. suoliston lymfoomaa (syöpä), osteoporoosia, masennusta, lapsettomuutta ja hampaiden kiillevaurioita. Oikealla hoidolla tämä voidaan ehkäistä.

Keliakiaan ei ole olemassa lääkehoitoa, vaan sen hoitoon määrätty erityisruokavalio tulee rinnastaa säännölliseen lääkehoitoon. Jos keliakiaan olisi lääkehoito, se olisi mitä todennäköisimmin lääkkeiden erityiskorvauksen piirissä.

Vuoden 2015 loppuun saakka Kela maksoi ruokavaliokorvausta 23,60 euroa kuukaudessa kattamaan osan sairauden aiheuttamista kustannuksista. Vielä vuonna 2013 katsottiin tuen olevan niin tärkeä, että eduskunta korotti tukea. Vuoden 2016 alussa osana hallituksen säästöohjelmaa tuki lakkautettiin. Tämän hallituksen ohjelmaan on kirjattu, että selvitetään keliakiakorvauksen tarpeellisuus.

Keliakialiitto teki v. 2018 selvityksen korvauksen tarpeellisuudesta yli 16-vuotiaille keliakiaa sairastaville. Kyselyyn vastanneista 71 prosenttia oli sitä mieltä, että keliakian hoidon kustannukset vaikuttavat toimeentuloon erittäin paljon tai paljon. Korvauksen poistuminen vaikuttaa vastaajien mukaan ihmisten arkeen laajasti. Vastaajista 40 prosenttia on joutunut tinkimään ruokaostoksista rahanpuutteen vuoksi ja 67 prosenttia on joutunut tinkimään myös muista ostoksista.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 30/2019 vp

Aikooko hallitus ryhtyä pikaisiin toimenpiteisiin keliakian hoidosta potilaille aiheutuvan taloudellisen taakan helpottamiseksi ja keliakian lisäsairauksien ennalta ehkäisemiseksi,

aikooko hallitus kiinnittää huomiota ja lisätä päättäjien oikeaa tietoa ja ymmärrystä keliakiasta autoimmuunisairautena ja huonosti hoidetun keliakian aiheuttamista lisäsairauksista,

onko hallitus jo aloittanut oman selvityksensä keliakiakorvauksen tarpeellisuudesta tai aikooko hallitus ryhtyä tähän toimeen pikimmiten ja

miten ja kenen toimesta tämä selvitys tehdään ja milloin tuloksia on odotettavissa?

Helsingissä 27.6.2019

Sari Tanus kd
Antero Laukkanen kd
Päivi Räsänen kd
Peter Östman kd
Pia Kauma kok
Jari Ronkainen ps
Rami Lehto ps
Ari Koponen ps
Jukka Mäkynen ps
Mia Laiho kok
Anneli Kiljunen sd
Matti Semi vas
Anna-Kaisa Ikonen kok
Timo Heinonen kok
Heikki Vestman kok
Sari Essayah kd
Mari-Leena Talvitie kok
Ilmari Nurminen sd
Ano Turtiainen ps
Kaisa Juuso ps
Satu Hassi vihr
Ritva Elomaa ps
Mauri Peltokangas ps
Sanna Antikainen ps
Sinuhe Wallinheimo kok